

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU IZMJENA KONVENCIJE O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA I PROTOKOLA O SPRJEČAVANJU ONEČIŠĆAVANJA SREDOZEMNOG MORA POTAPANJEM OTPADNIH I DRUGIH TVARI S BRODOVA I ZRAKOPLOVA

Proglašavam Zakon o potvrđivanju izmjena Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja i Protokola o sprječavanju onečišćavanja Sredozemnog mora potapanjem otpadnih i drugih tvari s brodova i zrakoplova, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 27. studenoga 1998.

Broj: 081-98-2172/1
Zagreb, 3. prosinca 1998.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

O POTVRĐIVANJU IZMJENA KONVENCIJE O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA I PROTOKOLA O SPRJEČAVANJU ONEČIŠĆAVANJA SREDOZEMNOG MORA POTAPANJEM OTPADNIH I DRUGIH TVARI S BRODOVA I ZRAKOPLOVA

Članak 1.

Potvrđuju se izmjene Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja i Protokola o sprječavanju onečišćavanja Sredozemnog mora potapanjem otpadnih i drugih tvari s brodova i zrakoplova usvojene u Barceloni 9. i 10. lipnja 1995. u izvorniku na arapskom, engleskom, francuskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Tekst izmjena Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja i Protokola o sprječavanju onečišćavanja Sredozemnog mora potapanjem otpadnih i drugih tvari s

brodova i zrakoplova u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

I. AMENDMENTS TO THE CONVENTION FOR THE PROTECTION OF THE MEDITERRANEAN SEA AGAINST POLLUTION

A. TITLE

The title of the Convention is amended as follows:

CONVENTION FOR THE PROTECTION OF THE MARINE ENVIRONMENT AND THE COASTAL REGION OF THE MEDITERRANEAN

B. PREAMBULAR PARAGRAPHS

The second preambular paragraph of the Convention is amended as follows:

Fully aware of their responsibility to preserve and sustainably develop this common heritage for the benefit and enjoyment of present and future generations.

The following paragraphs are added to the Preamble:

Fully aware that the Mediterranean Action Plan, since its adoption in 1975 and through its evolution, has contributed to the process of sustainable development in the Mediterranean region and has represented a substantive and dynamic tool for the implementation of the activities related to the Convention and its Protocols by the Contracting Parties.

Taking into account the results of the United Nations Conference on Environment and Development, held in Rio de Janeiro from 4 to 14 June 1992.

Also taking into account the Declaration of Genoa of 1985, the Charter of Nicosia of 1990, the Declaration of Cairo of 1992 on Euro-Mediterranean Cooperation on the Environment within the Mediterranean Basin, the recommendations of the Conference of Casablanca of 1993, and the Declaration of Tunis of 1994 on the Sustainable Development of the Mediterranean.

Bearing in mind the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea, done at Montego Bay on 10 December 1982 and signed by many Contracting Parties.

C. Article 1: GEOGRAPHICAL COVERAGE

Paragraph 2 of Article 1 is amended as follows:

2. The application of the Convention may be extended to coastal areas as defined by each Contracting Party within its own territory.

The following paragraph is added to Article 1 as new paragraph 3:

3. Any Protocol to this Convention may extend the geographical coverage to which that particular Protocol applies.

D. Article 2: DEFINITIONS

Paragraph (a) of Article 2 is amended as follows:

(a) »*Pollution*« means the introduction by man, directly or indirectly, of substances or energy into the marine environment, including estuaries, which results, or is likely to result, in such deleterious effects as harm to living resources and marine life, hazards to human health, hindrance to marine activities, including fishing and other legitimate uses of the sea, impairment of quality for use of seawater and reduction of amenities.

E. Article 3: GENERAL PROVISIONS

Paragraphs 1 and 2 of Article 3 are amended as follows:

1. (*renumbered as 2*) The Contracting Parties may enter into bilateral or multilateral agreements, including regional or sub-regional agreements for the promotion of sustainable development, the protection of the environment, the conservation and preservation of natural resources in the Mediterranean Sea Area, provided that such agreements are consistent with this convention and the Protocols and conform to international law. Copies of such agreements shall be communicated to the Organization. As appropriate, Contracting Parties should make use of existing organizations, agreements or arrangements in the Mediterranean Sea Area.

2. (*renumbered as 3*) Nothing in this Convention and its Protocols shall prejudice the rights and positions of any State concerning the United Nations Convention on the Law of the Sea of 1982.

The following new paragraphs are added to Article 3:

o. (*renumbered as 1*) The Contracting Parties, when applying this Convention and its related Protocols, shall act in conformity with international law.

3. (*renumbered as 4*) The Contracting Parties shall take individual or joint initiatives compatible with international law through the relevant international organizations to encourage the implementation of the provisions of this Convention and its Protocols by all the non-party States.

3bis: (*renumbered as 5*) Nothing in this Convention and its Protocols shall affect the sovereign immunity of warships or other ships owned or operated by a State while engaged in government non-commercial service. However, each Contracting Party shall ensure that its vessels and aircraft, entitled to sovereign immunity under international law, and in a manner consistent with this Protocol.

F. Article 4: GENERAL OBLIGATIONS

Article 4 is amended as follows:

1. The Contracting Parties shall individually or jointly take all appropriate measures in accordance with the provisions of this Convention and those Protocols in force to which they are party to prevent, abate, combat and to the fullest possible extent eliminate pollution of the Mediterranean Sea Area and to protect and enhance the marine environment in that Area so as to contribute towards its sustainable development.

2. The Contracting Parties pledge themselves to take appropriate measures to implement the Mediterranean Action Plan and, further, to pursue the protection of the marine environment and the natural resources of the Mediterranean Sea Area as an integral part of the development process meeting the needs of present and future generations in an equitable manner. For the purpose of implementing the objectives of sustainable development the Contracting Parties shall take fully into account the recommendations of the Mediterranean Commission on Sustainable Development established within the framework of the Mediterranean Action Plan.

3. In order to protect the environment and contribute to the sustainable development of the Mediterranean Sea Area, the Contracting Parties shall:

(a) apply, in accordance with their capabilities, the precautionary principle, by virtue of which there are threats of serious or irreversible damage, lack of full scientific certainty shall not be used as a reason for postponing cost-effective measures to prevent environmental degradation;

(b) apply the polluter pays principle, by virtue of which the costs of pollution prevention, control and reduction measures are to be borne by the polluter, with due regard to the public interest;

(c) undertake environmental impact assessment for proposed activities that are likely to cause a significant adverse impact on the marine environment and are subject to an authorization by competent national authorities;

(d) promote cooperation between and among States in environmental impact assessment procedures related to activities under their jurisdiction or control which are likely to have a significant adverse effect on the marine environment of other States or areas beyond the limits of national jurisdiction, on the basis of notification, exchange of information and consultation;

(e) commit themselves to promote the integrated management of coastal zones, taking into account the protection of areas of ecological and landscape interest and the rational use of natural resources.

4. In implementing the Convention and the related Protocols, the Contracting Parties shall:

(a) adopt programmes and measures which contain, where appropriate, time limits for their completion;

(b) utilize the best available techniques and the best environmental practices and promote the application of, access to and transfer of environmentally sound

technology, including clean production technologies, taking into account the social, economic and technological conditions.

5. The Contracting Parties shall cooperate in the formulation and adoption of Protocols, presenting agreed measures, procedures and standards for the implementation of this Convention.

6. The Contracting Parties further pledge themselves to promote, within the international bodies considered to be competent by the Contracting Parties, measures concerning the implementation of programmes of sustainable development, the protection, conservation and rehabilitation of the environment and of the natural resources in the Mediterranean Sea Area.

G. Article 5 and its title are amended as follows:

Article 5:
POLLUTION CAUSED BY DUMPING FROM SHIPS AND AIRCRAFT OR
INCINERATION AT SEA

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate and to the fullest possible extent eliminate pollution of the Mediterranean Sea Area caused by dumping from ships and aircraft or incineration at sea.

H. Article 6: POLLUTION FROM SHIPS

Article 6 is amended as follows:

The Contracting Parties shall take all measures in conformity with international law to prevent, abate, combat and to the fullest possible extent eliminate pollution of the Mediterranean Sea Area caused by discharges from ships and to ensure the effective implementation in that Area of the rules which are generally recognized at the international level relating to the control of this type of pollution.

I. Article 7:

POLLUTION RESULTING FROM EXPLORATION AND EXPLOITATION OF
THE CONTINENTAL SHELF AND THE SEABED AND ITS SUBSOIL

Article 7 is amended as follows:

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate, combat and to the fullest possible extent eliminate pollution of the Mediterranean Sea Area resulting from exploration and exploitation of the continental shelf and the seabed and its subsoil.

J. Article 8: POLLUTION FROM LAND-BASED SOURCES

Article 8 is amended as follows:

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate, combat and to the fullest possible extent eliminate pollution of the Mediterranean Sea Area and to draw up and implement plans for the reduction and phasing out of substances that are toxic, persistent and liable to bioaccumulate arising from land-based sources. These measures shall apply:

(a) to pollution from land-based sources originating within the territories of the Parties, and reaching the sea:

- directly from outfalls discharging into the sea or through coastal disposal;
- indirectly through rivers, canals or other watercourses, including underground watercourses, or through run-off;

(b) to pollution from land-based sources transported by the atmosphere.

K. The following new Article 9A is adopted:

Article 9A (renumbered as Article 10):

CONSERVATION OF BIOLOGICAL DIVERSITY

The Contracting Parties shall, individually or jointly, take all appropriate measures to protect and preserve biological diversity, rare or fragile ecosystems, as well as species of wild fauna and flora which are rare, depleted, threatened or endangered and their habitats, in the area to which this Convention applies.

L. The following new Article 9B is adopted:

Article 9B (renumbered as Article 11):

POLLUTION RESULTING FROM THE TRANSBOUNDARY MOVEMENTS OF HAZARDOUS WASTES AND THEIR DISPOSAL

The Contracting Parties shall take all appropriate measures to prevent, abate and to the fullest possible extent eliminate pollution of the environment which can be caused by transboundary movements and disposal of hazardous wastes, and to reduce to a minimum, and if possible eliminate, such transboundary movements.

Article 9A and 9B are renumbered as Articles 10 and 11:

M. Article 11 (renumbered as Article 13):
SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL COOPERATION

Paragraph 2 is amended as follows:

2. The Contracting Parties undertake to promote the research on, access to and transfer of environmentally sound technology, including clean production technologies, and to cooperate in the formulation, establishment and implementation of clean production processes.

N. The following new Article 11A is adopted:

Article 11A (*renumbered as Article 14*):
ENVIRONMENTAL LEGISLATION

1. The Contracting Parties shall adopt legislation implementing the Convention and the Protocols.
2. The Secretariat may, upon request from a Contracting Party, assist that Party in the drafting of environmental legislation in compliance with the Convention and the Protocols.

O. The following new Article 11B is adopted:

Article 11B (*renumbered as Article 15*):
PUBLIC INFORMATION AND PARTICIPATION

1. The Contracting Parties shall ensure that their competent authorities shall give to the public appropriate access to information on the environmental state in the field of application of the Convention and the Protocols, on activities or measures adversely affecting or likely to affect it and on activities carried out or measures taken in accordance with the Convention and the Protocols.
2. The Contracting Parties shall ensure that the opportunity is given to the public to participate in decision-making processes relevant to the field of application of the Convention and the Protocols, as appropriate.
3. The provision of paragraph 1. of this Article shall not prejudice the right of Contracting Parties to refuse, in accordance with their legal systems and applicable international regulations, to provide access to such information on the ground of confidentiality, public security or investigation proceedings, stating the reasons for such a refusal.

P. Article 12 (*renumbered as Article 16*):
LIABILITY AND COMPENSATION

Article 12 is amended as follows:

The Contracting Parties undertake to cooperate in the formulation and adoption of appropriate rules and procedures for the determination of liability and compensation for damage resulting from pollution of the marine environment in the Mediterranean Sea Area.

Q. Article 13 (*renumbered as Article 17*):
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Paragraph (iii) of Article 13 is amended as follows:

(iii) to receive, consider and reply to enquiries and information from the Contracting Parties;

The following new paragraphs are added to Article 13:

(iii bis) (*renumbered as (iv)*) to receive, consider and reply to enquiries and information from non-governmental organizations and the public when they relate to subjects of common interest or to activities carried out at the regional level; in this case, the Contracting Parties concerned shall be informed;

(iv bis) (*renumbered as (vi)*) to regularly report to the Contracting Parties on the implementation of the Convention and of the Protocols;

Paragraphs (iv), (v) and (vi) are renumbered as paragraphs (v), (vii) and (viii) respectively.

R. Article 14 (*renumbered as Article 18*):

MEETINGS OF THE CONTRACTING PARTIES

The following new subparagraph is added to Article 14, paragraph 2:

(vii) to approve the Programme Budget.

S. The following new Article 14A is adopted:

Article 14A (*renumbered as Article 19*):

BUREAU

1. The Bureau of the Contracting Parties shall be composed of representatives of the Contracting Parties elected by the Meetings of the Contracting Parties. In electing the members of the Bureau, the Meetings of the Contracting parties shall observe the principle of equitable geographical distribution.

2. The functions of the Bureau and the terms and conditions upon which it shall operate shall be set in the Rules of Procedure adopted by the Meetings of the Contracting Parties.

T. The following new Article 14B is adopted:

Article 14B (*renumbered as Article 20*):

OBSERVERS

1. The Contracting Parties may decide to admit as observers at their meetings and conferences:

(a) any State which is not a Contracting Party to the Convention;

(b) any international governmental organization or any non-governmental organization the activities of which are related to the Convention.

2. Such observers may participate in meetings without the right to vote and may present any information or report relevant to the objectives of the Convention.
3. The conditions for the admission and participation of observers shall be established in the Rules of Procedure adopted by the Contracting Parties.

Articles 14A and 14B are renumbered as Articles 19 and 20

U. Article 15 (*renumbered as Article 21*):

ADOPTION OF ADDITIONAL PROTOCOLS

Paragraph 3 of Article 15 is deleted.

V. Article 18 (*renumbered as Article 24*):

RULES OF PROCEDURE AND FINANCIAL RULES

Paragraph 2 of Article 18 is amended as follows:

2. The Contracting Parties shall adopt financial rules, prepared in consultation with the Organization, to determine, in particular, their financial participation in the Trust Fund.

W. Article 20 (*renumbered as Article 26*): REPORTS

Article 20 is amended as follows:

1. The Contracting Parties shall transmit to the Organization reports on:
  - (a) the legal, administrative or other measures taken by them for the implementation of this Convention, the Protocols and of the recommendations adopted by their meetings:
  - (b) the effectiveness of the measures referred to in subparagraph (a) and problems encountered in the implementation of the instruments as mentioned above.
2. The reports shall be submitted in such form and at such intervals as the Meetings of Contracting Parties may determine.

X. Article 21 (*renumbered as Article 27*):

COMPLIANCE CONTROL

Article 21 is amended as follows:

The meetings of the Contracting Parties shall, on the basis of periodical reports referred to in Article 20 and any other report submitted by the Contracting Parties, assess the compliance with the Convention and the Protocols as well as the measures and recommendations. They shall recommend, when appropriate, the necessary steps

to bring about full compliance with the Convention and the Protocols and promote the implementation of the decisions and recommendations.

Articles 10, 16, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 and 29 are renumbered as Articles 12, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 and respectively.

II. AMENDMENTS TO THE PROTOCOL FOR THE PREVENTION OF POLLUTION OF THE MEDITERRANEAN SEA BY DUMPING FROM SHIPS AND AIRCRAFT

A. TITLE

The title of the Protocol is amended as follows:

PROTOCOL FOR THE PREVENTION AND ELIMINATION OF POLLUTION OF THE MEDITERRANEAN SEA BY DUMPING FROM SHIPS AND AIRCRAFT OR INCINERATION AT SEA

B. PREAMBULAR PARAGRAPHS

The second preambular paragraph of the Protocol is amended as follows:

Recognizing the danger posed to the marine environment by the dumping or incineration of wastes or other matter.

The fourth preambular paragraph of the Protocol is amended as follows:

Bearing in mind that Chapter 17 of Agenda 21 of UNCED calls on the Contracting Parties to the Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and other Matter (London, 1972) to take the necessary measures to end dumping in the ocean and the incineration of hazardous substances.

The following paragraph is added to the Preamble:

Taking into account Resolutions LC 49(16) and LC 50(16), approved by the 16th Consultative Meeting of the 1972 London Convention, which prohibit the dumping and incineration of industrial wastes at sea.

C. Article 1

Article 1 is amended as follows:

The Contracting Parties to this Protocol (hereinafter referred to as »the Parties«) shall take all appropriate measures to prevent, abate and eliminate to the fullest extent possible pollution of the Mediterranean Sea caused by dumping from ships and aircraft or incineration at sea.

D. Article 2

Article 2 is amended as follows:

The area to which this Protocol applies shall be the Mediterranean Sea Area as defined in Article 1 of the Convention for the Protection of the Marine Environment and the Coastal Region of the Mediterranean (hereinafter referred to as »the Convention«).

E. Article 3

The following new subparagraphs are added to Article 3:

3(c) Any deliberate disposal or storage and burial of wastes or other matter on the seabed or in the marine subsoil from ships or aircraft.

4(bis) (*renumbered as 5*) »Incineration at sea« means the deliberate combustion of wastes or other matter in the maritime waters of the Mediterranean Sea, with the aim or thermal destruction and does not include activities incidental to the normal operations of ships or aircraft.

Paragraph 5 is renumbered as paragraph 6.

F. Article 4

Article 4 is amended as follows:

1. The dumping of wastes or other matter, with the exception of those listed in paragraph 2 of this Article, is prohibited.

2. The following is the list referred to in the preceding paragraph:

(a) dredged material;

(b) fish waste or organic materials resulting from the processing of fish and other marine organisms;

(c) vessels, until 31 December 2000;

(d) platforms and other man-made structures at sea, provided that material capable of creating floating debris or otherwise contributing to pollution of the marine environment has been removed to the maximum extent, without prejudice to the provisions of the Protocol concerning Pollution Resulting from Exploration and Exploitation of the Continental Shelf, the Seabed and its Subsoil.

(e) inert uncontaminated geological materials the chemical constituents of which are unlikely to be released into the marine environment.

G. Article 5

Article 5 is amended as follows:

The dumping of the wastes or other matter listed in Article 4.2 requires a prior special permit from the competent national authorities.

H. Article 6

Article 6 is amended as follows:

1. The permit referred to in Article 5 shall be issued only after careful consideration of the factors set forth in the Annex to this Protocol or the criteria, guidelines and relevant procedures adopted by the meeting of the Contracting parties pursuant to paragraph 2 below:
2. The Contracting Parties shall draw up and adopt criteria, guidelines and procedures for the dumping of wastes or other matter listed in Article 4.2 so as to prevent, abate and eliminate pollution.

I. Article 7

Article 7 is amended as follows:

Incineration at sea is prohibited.

J. Article 9

Article 9 is amended as follows:

If a Party in a critical situation of an exceptional nature considers that wastes or other matter not listed in Article 4.2 of this Protocol cannot be disposed of on land without unacceptable danger or damage, above all for the safety of human life, the Party concerned shall forthwith consult the Organization. The Organization, after consulting the Parties to this Protocol, shall recommend methods of storage or the most satisfactory means of destruction or disposal under the prevailing circumstances. The Party shall inform the Organization of the steps adopted in pursuance of these recommendations. The Parties pledge themselves to assist one another in such situations.

K. Article 10

Subparagraph 1(a) of Article 10 is amended as follows:

(a) issue the permits provided for in Article 5;

Subparagraph 1(b) of Article 10 is deleted.

Subparagraph 1(c) is renumbered as subparagraph 1(b).

Paragraph 2 is amended as follows:

2. The competent authorities of each Party shall issue the permits provided for in Article 5 in respect of the wastes or other matter intended for dumping:

L. Article 11

Paragraph 2 of Article 11 is deleted.

M. Article 14

Paragraph 3 of Article 14 is amended as follows:

3. The adoption of amendments to the Annex to this Protocol pursuant to Article 17 of the Convention shall require a three-fourths majority vote of the Parties.

N. Annex I

Annex I is deleted.

O. Annex II

Annex II is deleted.

P. Annex III

Annex III is changed to Annex and is amended as follows:

ANNEX

The factors to be considered in establishing criteria governing the issue of permits for the dumping of matter at sea taking into account Article 6 include:

I. IZMJENE KONVENCIJE O ZAŠTITI SREDOZEMNOG MORA OD ONEČIŠĆAVANJA

A. NAZIV

Naziv Konvencije izmijenjen je kako slijedi:

**KONVENCIJA O ZAŠTITI MORSKOGA OKOLIŠA I OBALNOGA PODRUČJA
SREDOZEMLJA**

B. UVODNI STAVCI

Drugi uvodni stavak Konvencije izmijenjen je kako slijedi:

U potpunosti svjesne svoje odgovornosti glede očuvanja i održivoga razvoja ovoga zajedničkog nasljeđa na dobrobit i uživanje sadašnjih i budućih naraštaja,

Sljedeći stavci dodani su kao uvodni stavci:

U potpunosti svjesne kako je Plan djelovanja za zaštitu okoliša Sredozemlja, od svoga usvajanja 1975., te kroz svoj razvoj, pridonio procesu održivoga razvoja na području Sredozemlja, te kako predstavlja bitno i snažno sredstvo za provedbu djelatnosti koje se odnose na Konvenciju i njene Protokole, a što ih poduzimaju ugovorne stranke,

Uzimajući u obzir rezultate Konferencije Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, održane u Rio de Janeiru od 4. do 14. lipnja 1992.,

Uzimajući ujedno u obzir i Ženevsku deklaraciju iz 1985., Povelju iz Nikozije iz 1990., Kairsku deklaraciju o Europsko-sredozemnoj suradnji u zaštiti okoliša na području Sredozemlja, Preporuke Konferencije iz 1993. god. donesene u Casablanci i Tunisku deklaraciju o održivom razvoju Sredozemlja iz 1994.,

Imajući u vidu odgovarajuće odredbe Konvencije Ujedinjenih naroda o Zakonu o moru, izrađene u Zaljevu Montego 10. prosinca 1982. i potpisane od brojnih ugovornih stranaka,

C. Članak 1.: ZEMLJOPISNO PODRUČJE

Stavak 2. članka 1. izmijenjen je kako slijedi:

2. Primjena Konvencije može se proširiti na obalna područja prema odluci svake pojedine ugovorne stranke unutar njenog područja.

Sljedeći stavak dodan je članku 1., kao novi stavak 3.:

3. Svakim Protokolom ove Konvencije moguće je proširiti zemljopisno područje na koje se odnosi taj Protokol.

D. Članak 2.: DEFINICIJE

Stavak (a) članka 2. izmijenjen je kako slijedi:

(a) »*Onečišćenje*« znači od strane čovjeka, izravno ili neizravno, unošenje tvari ili energije u morski okoliš, uključujući ušća, koje izaziva ili koje može izazvati negativne učinke kao što su nanošenje štete živim dobrima i oblicima života u moru, ugrožavanje zdravlja ljudi, onemogućavanje pomorskih djelatnosti, uključujući ribarstvo i druge dopuštene načine korištenja mora, pogoršanje kakvoće morske vode za korištenje i ograničenje pogodnosti.

E. Članak 3.: OPĆE ODREDBE

Stavci 1. i 2. članka 3. izmijenjeni su kako slijedi:

1. (*promijenjen u broj 2*) Ugovorne stranke mogu sklapati dvostrane ili višestranne sporazume, uključujući regionalne ili podregionalne sporazume radi promicanja održivoga razvoja, zaštite okoliša, zaštite i očuvanja prirodnih bogatstava na području Sredozemnoga mora, pod uvjetom da su navedeni sporazumi u skladu s ovom Konvencijom i njenim Protokolima kao i u skladu s međunarodnim pravom. Organizaciji će biti proslijeđeni primjerci takovoga sporazuma. Kada je to prikladno, ugovorne stranke trebaju koristiti postojeće organizacije, sporazume ili dogovore koji važe na području Sredozemnoga mora.

2. (*promijenjen u broj 3.*) Ništa u ovoj Konvenciji, niti u njenim Protokolima neće utjecati na prava i stajališta bilo koje od država glede Konvencije Ujedinjenih naroda o Zakonu o moru iz 1982.

Sljedeći novi stavci dodani su članku 3.:

0. (*promijenjen u broj 1.*) Ugovorne će stranke, prigodom primjene ove Konvencije i uz nju vezanih Protokola, djelovati sukladno međunarodnom pravu.

3. (*promijenjen u broj 4.*) Ugovorne će stranke pojedinačno ili zajednički poduzimati korake u skladu s međunarodnim pravom, putem odgovarajućih međunarodnih organizacija, kako bi potakle provedbu odredbi ove Konvencije i njenih Protokola od strane svih država nečlanica.

3 bis. (*promijenjen u broj 5.*) Ništa iz ove Konvencije i uz nju vezanih Protokola ni na koji način neće utjecati na suvereni imunitet ratnih brodova ili drugih brodova u vlasništvu ili u nadležnosti države, prigodom njihova obavljanja izvantrgovačkih vladinih dužnosti. Međutim, sve će se ugovorne stranke pobrinuti da njihovi brodovi i letjelice koje, sukladno međunarodnom pravu, imaju pravo na suvereni imunitet, djeluju sukladno odredbama Protokola.

F. Članak 4.: OPĆE OBVEZE

Članak 4. izmijenjen je kako slijedi:

1. Ugovorne će stranke pojedinačno ili zajednički poduzimati sve odgovarajuće mjere, sukladno odredbama ove Konvencije i onih Protokola na snazi kojih su stranke, kako bi spriječile, suzbile, ublažile te u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje iz područja Sredozemnog mora, te štitile i unaprijedile morski okoliš u tom području tako da pridonesu njegovom održivom razvoju.

2. Ugovorne se stranke obvezuju na poduzimanje odgovarajućih mjera u smislu provedbe Plana djelovanja na zaštitu okoliša Sredozemlja kao i na ustrajanju na zaštitu morskog okoliša i prirodnih bogatstava u području Sredozemnog mora kao sastavnog dijela razvojnog procesa, udovoljavajući potrebama sadašnjih i budućih naraštaja na načelu jednakosti. Za potrebe provedbe ciljeva održivoga razvoja, ugovorne će stranke u potpunosti uzeti u obzir preporuke Mediteranskoga povjerenstva za održivi razvoj osnovanoga unutar Plana djelovanja za zaštitu okoliša Sredozemlja.

3. U cilju zaštite okoliša i pridonošenja održivomu razvoju područja Sredozemlja, ugovorne će stranke:

(a) primjenjivati, sukladno svojim mogućnostima, načelo sprječavanja, prema kojemu, tamo gdje postoji opasnost od nanošenja ozbiljne ili nenadoknadive štete, nedostatak pune znanstvene sigurnosti neće se uzeti kao razlog odlaganja isplativih mjera za sprječavanje narušavanja okoliša;

(b) primjenjivati načelo »onečišćivač plaća«, prema kojemu troškove sprječavanja, nadzora i smanjivanja onečišćenja dužan je snositi onečišćivač, poštujući pritom javne interese;

(c) izraditi procjenu utjecaja na okoliš za predložene djelatnosti za koje se vjeruje da bi mogle imati značajan nepovoljan utjecaj na morski okoliš, a podliježu odobrenju od strane nadležnih državnih vlasti;

(d) unaprjeđivati suradnju između država u postupcima izrade procjene utjecaja na okoliš za djelatnosti unutar njihove nadležnosti, odnosno pod njihovim nadzorom za koje se vjeruje da bi mogle imati značajan nepovoljan utjecaj na morski okoliš drugih država, odnosno područja izvan granica državne nadležnosti, na temelju priopćenja, razmjene obavijesti i savjetovanja;

(e) preuzeti obvezu promicanja cjelovitoga upravljanja obalnim područjima, uzimajući u obzir zaštitu područja od ekološke i krajobrazne važnosti, kao i razborito korištenje prirodnih bogatstava.

4. Prilikom provođenja Konvencije i uz nju vezanih Protokola, ugovorne će stranke:

(a) usvojiti programe i mjere koji, prema potrebi, sadrže vremenska ograničenja za njihovo dovršenje;

(b) koristiti najbolje raspoložive metode i najbolje provjerene mjere zaštite okoliša te promicati primjenu, pristup i prijenos okolišu prihvatljive tehnologije, uključujući tehnologije čiste proizvodnje, a uzimajući pritom u obzir društvenu, gospodarsku i tehnološku situaciju.

5. Ugovorne će stranke surađivati na uobličavanju i usvajanju Protokola, propisujući dogovorene mjere, postupke i standarde za provedbu Konvencije.

6. Ugovorne se stranke nadalje obvezuju na promicanje, u sklopu međunarodnih tijela što ih ugovorne stranke ocijene nadležnima, mjera provedbe programa održivoga razvoja, zaštite, očuvanja i obnove okoliša i prirodnih bogatstava područja Sredozemnog mora.

G. Članak 5. i naslov članka 5. izmijenjeni su kako slijedi:

Članak 5.:

ONEČIŠĆENJE PROUZROČENO POTAPANJEM OTPADNIH I DRUGIH TVARI S BRODOVA I IZ ZRAKOPLOVA ILI SPALJIVANJEM NA MORU

Ugovorne će stranke poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile, suzbile te u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje područja Sredozemnog mora uzrokovano potapanjem otpadnih i drugih tvari s brodova i iz zrakoplova ili spaljivanjem na moru.

H. Članak 6.: ONEČIŠĆENJE S BRODOVA

Članak 6. izmijenjen je kako slijedi:

Ugovorne će stranke poduzeti sve mjere sukladne međunarodnom pravu kako bi spriječile, suzbile, ublažile i u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje područja

Sredozemnoga mora prouzročeno ispuštima s brodova te kako bi u tom području osigurale djelotvorno provođenje pravila općepriznatih na međunarodnoj razini, koja se odnose na nadzor takve vrste onečišćenja.

I. Članak 7.:

ONEČIŠĆENJE KAO POSLJEDICA ISTRAŽIVANJA I ISKORIŠTAVANJA EPIKONTINENTSKOG POJASA, MORSKOG DNA I MORSKOG PODZEMLJA

Članak 7. izmijenjen je kako slijedi:

Ugovorne će stranke poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile, suzbile i u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje područja Sredozemnoga mora uzrokovano istraživanjem i iskorištavanjem epikontinentskog pojasa, morskog dna i morskog podzemlja.

J. Članak 8.: ONEČIŠĆENJE IZ IZVORA NA KOPNU

Članak 8. izmijenjen je kako slijedi:

Ugovorne će stranke poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile, ublažile, suzbile i u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje područja Sredozemnoga mora te izradile i provele planove smanjenja i uklanjanja iz uporabe otrovnih, postojanih i biološkom nakupljanju sklonih tvari koje potječu iz izvora na kopnu. Navedene će se mjere odnositi na:

(a) onečišćenje iz izvora na kopnu kojega je izvorište unutar područja stranaka, a koje dopire do mora:

- izravno iz ispusta u more ili kroz odlaganje na obali;

- neizravno, putem rijeka, kanala ili drugih vodotokova, uključujući i one podzemne, ili pak putem izljeva;

(b) onečišćenje iz izvora na kopnu koje se prenosi zrakom.

K. Usvojen je sljedeći novi članak 9.A:

Članak 9.A (*promijenjen u članak 10.*):

OČUVANJE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI

Ugovorne će stranke, pojedinačno ili zajednički, poduzimati sve odgovarajuće mjere kako bi zaštitile i očuvale biološku raznolikost, rijetke ili osjetljive ekosustave, kao i divlje vrste faune i flore koje su rijetke, prorijeđene, ugrožene ili pred istrebljenjem, te njihova staništa, u području na koje se odnosi ova Konvencija.

L. Usvojen je sljedeći novi članak 9.B:

Članak 9.B (*promijenjen u članak 11.*)

ONEČIŠĆENJE PROUZROČENO PREKOGRANIČNIM PROMETOM OPASNOGA OTPADA I NJEGOVIH ODLAGANJEM

Ugovorne će stranke poduzimati sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile, suzbile i u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje okoliša što ga može prouzročiti prekogranični promet i odlaganje opasnoga otpada te smanjiti na najmanju moguću mjeru, a ako je moguće i u potpunosti ukloniti takav prekogranični promet.

Članci 9.A i 9.B promijenjeni u članke 10. i 11.

M. Članak 11. *(promijenjen u članak 13.)*

ZNANSTVENA I TEHNOLOŠKA SURADNJA

Stavak 2. izmijenjen je kako slijedi:

2. Ugovorne stranke preuzimaju obvezu unapređenja istraživanja, pristupa i prijenosa okolišu prihvatljive tehnologije, uključujući tehnologije čiste proizvodnje te suradnje prilikom uobličavanja, uspostavljanja i provedbe procesa čiste proizvodnje.

N. Usvojen je sljedeći novi članak 11.A:

Članak 11.A *(promijenjen u članak 14.):*

ZAKONODAVSTVO NA PODRUČJU ZAŠTITE OKOLIŠA

1. Ugovorne će stranke donijeti propise za provedbu Konvencije i Protokola.
2. Tajništvo može, na zahtjev neke od ugovornih stranaka, navedenoj stranki pomoći u postupku izrade prijedloga i propisa u području zaštite okoliša sukladno Konvenciji i Protokolima.

O. Usvojen je sljedeći novi članak 11.B:

Članak 11.B *(promijenjen u članak 15.)*

OBAVJEŠĆIVANJE I SUDJELOVANJE JAVNOSTI

1. Ugovorne će se stranke pobrinuti da njihova nadležna tijela omoguće javnosti odgovarajući pristup podacima o stanju okoliša na planu primjene Konvencije i Protokola, o djelatnostima i mjerama koje na okoliš nepovoljno utječu ili bi mogle utjecati te o mjerama i djelatnostima poduzetima sukladno Konvenciji i Protokolima.
2. Ugovorne će se stranke, kada je to prikladno, pobrinuti da se javnosti pruži prigoda za sudjelovanje u procesima odlučivanja važnim za područje primjene Konvencije i Protokola.
3. Odredba stavka 1. ovoga članka neće utjecati na pravo ugovornih stranaka da odbiju, sukladno njihovom pravnom sustavu i primjenjivim međunarodnim propisima,

pristup takvim podacima u interesu povjerljivosti, javne sigurnosti ili istrage koja je u tijeku, navodeći pritom razloge odbijanja.

P. Članak 12 (*promijenjen u članak 16.*)

ODGOVORNOST I NAKNADA ŠTETE

Članak 12. izmijenjen je kako slijedi:

Ugovorne se stranke obvezuju na suradnju na uobličavanju i usvajanju odgovarajućih propisa i postupaka određivanja odgovornosti i naknade štete prouzročene onečišćenjem morskoga okoliša na području Sredozemnoga mora.

Q. Članak 13. (*promijenjen u članak 17.*)

INSTITUCIONALNI USTROJ

Stavak (iii) članka 13. izmijenjen je kako slijedi:

(iii) primati, razmatrati i odgovarati na upite i obavijesti ugovornih stranaka;

Članku 13. dodani su sljedeći novi stavci:

(iii bis) (*promijenjen u stavak (iv)*) primati, razmatrati i odgovarati na upite i obavijesti nevladinih organizacija i javnosti, kada se isti odnose na pitanja od zajedničkoga zanimanja ili na djelatnosti što ih se provodi na regionalnoj razini; u tom će slučaju ugovorne stranke o kojima je riječ biti na odgovarajući način obaviještene;

(iv bis) (*promijenjen u stavak (vi)*) slati redovna izvješća ugovornim strankama o provedbi Konvencije i Protokola;

Stavci (iv), (v) i (vi) promijenjeni su u stavke (v), (vii), odnosno (viii).

R. Članak 14. (*promijenjen u članak 18.*)

SASTANCI UGOVORNIH STRANAKA

Sljedeći novi podstavak dodan je stavku 2. članka 14.:

(vii) odobriti Programski proračun.

S. Usvojen je sljedeći novi članak 14.A:

Članak 14.A (*promijenjen u članak 19.*):

URED

1. Ured ugovornih stranaka sastojat će se od predstavnika ugovornih stranaka izabranih na sastancima ugovornih stranaka. Prilikom izbora članova Ureda, na

sastancima ugovornih stranaka vodit će se računa o načelu pravedne zemljopisne raspodijeljenosti.

2. Dužnosti Ureda, kao i uvjeti njegova rada, odredit će se u sklopu Poslovnika usvojenoga na sastancima ugovornih stranaka.

T. Usvojen je sljedeći novi članak 14.B:

Članak 14.B (*promijenjen u članak 20.*):

PROMATRAČI

1. Ugovorne stranke mogu odlučiti na svojim sastancima i konferencijama, u svojstvu promatrača, prihvatiti:

(a) bilo koju državu koja nije ugovorna stranka Konvencije;

(b) bilo koju međunarodnu vladinu ili nevladinu organizaciju čije su djelatnosti vezane uz Konvenciju.

2. Navedeni promatrači mogu na sastancima sudjelovati bez prava glasovanja, a dopušteno im je iznošenje svake obavijesti ili izvješća od važnosti za ciljeve Konvencije.

3. Uvjeti za primitak i sudjelovanje promatrača uredit će se Poslovníkom koji će usvojiti ugovorne stranke.

Članci 14.A i 14.B promijenjeni u članke 19. i 20.

U. Članak 15. (*promijenjen u članak 21.*):

USVAJANJE DOPUNSKIH PROTOKOLA

Briše se stavak 3. članka 15.

V. Članak 18. (*promijenjen u članak 24.*):

POSLOVNIK I FINANCIJSKE ODREDBE

Stavak 2. članka 18. izmijenjen je kako slijedi:

2. Ugovorne će stranke usvojiti financijske odredbe, pripremljene kroz savjetovanje s Organizacijom, na osnovi kojih će se posebno utvrditi njihov financijski udio u Namjenskom fondu.

VI. Članak 20. (*promijenjen u članak 26.*): IZVJEŠĆA

Članak 20. izmijenjen je kako slijedi:

1. Ugovorne će stranke Organizaciji dostavljati izvješća:

(a) o pravnim, administrativnim ili drugim mjerama što su ih poduzele u cilju provedbe ove Konvencije, Protokola i preporuka usvojenih na njihovim sastancima.

(b) o djelotvornosti mjera o kojima se govori o podstavku (a) i problemima na koje su naišle pri primjeni gore navedenih instrumenata.

2. Izvješća će se podnositi u obliku i razmacima koji budu određeni na sastancima ugovornih stranaka.

X. Članak 21. (*promijenjen u članak 27.*):

NADZOR USKLAĐIVANJA

Članak 21. izmijenjen je kako slijedi:

Na sastancima ugovornih stranaka, na temelju periodičnih izvješća o kojima je riječ u članku 20, kao i bilo kakvih drugih izvješća što će ih podnositi ugovorne stranke, ocjenjivat će se usklađenost s Konvencijom i protokolima, kao i mjerama i preporukama. Prema potrebi, na sastancima će se također, preporučivati koraci potrebni za postizanje pune usklađenosti s Konvencijom i protokolima te promicati provedba odluka i preporuka.

Članci 10., 16., 17., 19., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28. i 29. promijenjeni su u članke 12., 22., 23., 25., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34. odnosno 35.

II. IZMJENE PROTOKOLA O SPRJEČAVANJU ONEČIŠĆAVANJA SREDOZEMNOGA MORA POTAPANJEM OTPADNIH I DRUGIH TVARI S BRODOVA I ZRAKOPLOVA

A. NAZIV

Naziv Protokola izmijenjen je kako slijedi:

PROTOKOL O SPRJEŠAVANJU I UKLANJANJU ONEČIŠĆENJA
SREDOZEMNOGA MORA POTAPANJEM OTPADNIH I DRUGIH TVARI S
BRODOVA I IZ ZRAKOPLOVA ILI SPALJIVANJEM NA MORU

B. UVODNI STAVCI

Drugi uvodni stavak Protokola izmijenjen je kako slijedi:

Prepoznajući opasnost što je za morski okoliš predstavlja potapanje ili spaljivanje otpada i sličnih tvari,

Četvrti uvodni stavak Protokola izmijenjen je kako slijedi:

Imajući u vidu da Poglavlje 17. Agende 21 UNCED-a poziva ugovorne stranke Konvencije o sprječavanju onečišćenja mora potapanjem otpada i drugih tvari (London, 1972.) na poduzimanje potrebnih mjera sprječavanja potapanja u moru i spaljivanja opasnih tvari,

Sljedeći stavak dodan je kao uvodni stavak:

Uzimajući u obzir Odluke LC 49(16) i LC 50(16), odobrene na 16. savjetodavnom sastanku na temu Londonske konvencije iz 1972. koje zabranjuju potapanje i spaljivanje industrijskoga otpada na moru,

C. Članak 1.

Članak 1. izmijenjen je kako slijedi:

Ugovorne stranke ovoga Protokola (u daljnjem tekstu »stranke«) poduzet će sve raspoložive mjere kako bi spriječile, suzbile i u najvećoj mogućoj mjeri uklonile onečišćenje Sredozemnoga mora prouzročeno potapanjem s brodova ili iz zrakoplova ili spaljivanjem na moru.

D. Članak 2.

Članak 2. izmijenjen je kako slijedi:

Područje primjene ovoga Protokola bit će područje Sredozemnoga mora određeno člankom 1. Konvencije o zaštiti morskoga okoliša i obalnoga područja Sredozemlja (u daljnjem tekstu »Konvencija«).

E. Članak 3.

Sljedeći novi podstavci dodani su članku 3.

3.(c) Svako namjerno odlaganje, odnosno pohranjivanje i zakopavanje otpada ili drugih tvari na morsko dno ili u morsko podzemlje s brodova ili iz zrakoplova.

4(bis) (*promijenjen u broj 5.*) »Spaljivanje na moru« znači namjerno izgaranje otpada ili drugih tvari u području Sredozemnoga mora, s ciljem njihova toplinskoga uništenja te ne uključuje djelatnosti koje prate normalan rad brodova ili zrakoplova.

Stavak 5. promijenjen je u stavak 6.

F. Članak 4.

Članak 4. izmijenjen je kako slijedi:

1. Zabranjuje se odlaganje otpada i sličnih tvari, uz izuzeće onih navedenih u stavku 2. ovoga članka.

2. Slijedi popis iz prethodnog stavka:

(a) mulj nastao jaruženjem;

(b) otpad od riba ili organske tvari koje su posljedica prerade riba i drugih morskih organizama;

(c) plovni objekti, do 31. prosinca 2000.;

(d) platforme i drugi umjetni objekti na moru, pod uvjetom da je materijal koji bi mogao stvarati plutajući otpad ili na bilo koji drugi način pridonositi onečišćenju morskoga okoliša u najvećoj mogućoj mjeri uklonjen, bez obzira na odredbe Protokola o onečišćenje uslijed istraživanja i iskorištavanja epikontinentskog pojasa, morskoga dna i morskog podzemlja;

(e) inertne nekontaminirane geološke tvari za čije se kemijske sastojke ne pretpostavlja da bi mogli biti ispušteni u morski okoliš.

G. Članak 5.

Članak 5. izmijenjen je kako slijedi:

Potapanje otpada i sličnih tvari navedenih u članku 4.2. zahtijeva prethodno posebno dopuštenje nadležnih državnih vlasti.

H. Članak 6.

Članak 6. izmijenjen je kako slijedi:

1. Dopuštenje o kojemu je riječ u članku 5. izdavat će se tek nakon pažljivoga razmatranja čimbenika iznesenih u Prilogu ovom Protokolu ili mjerila, smjernica i odgovarajućih postupaka usvojenih na sastancima ugovornih stranaka sukladno stavku 2. koji slijedi:

2. Ugovorne će stranke izraditi nacrt i usvojiti mjerila, smjernice i postupke za potapanje otpada i sličnih tvari navedenih u članku 4.2. u cilju sprječavanja, smanjenja i uklanjanja onečišćenja.

I. Članak 7.

Članak 7. izmijenjen je kako slijedi:

Zabranjuje se spaljivanje na moru.

J. Članak 9.

Članak 9. izmijenjen je kako slijedi:

Ukoliko neka od stranaka u posebno kritičnoj situaciji ocijeni da se otpad ili druge tvari navedene u članku 4.2. ovoga Protokola ne mogu odložiti na kopnu bez velike opasnosti ili štete, osobito u odnosu na sigurnost ljudskih života, ugrožena će se stranka odmah posavjetovati s organizacijom. Organizacija će, nakon savjetovanja sa strankama ovoga Protokola, preporučiti načine pohranjivanja ili najpogodnija sredstva za uništenje ili uklanjanje s obzirom na dane okolnosti. Stranka će obavijestiti organizaciju o mjerama poduzetim sukladno preporukama. Stranke se obvezuju da će jedna drugoj pružati pomoć u takvim situacijama.

K. Članak 10.

Podstavak 1(a) članka 10. izmijenjen je kako slijedi:

(a) izdavati dopuštenja o kojima je riječ u članku 5.;

Briše se podstavak 1(b) članka 10.

Podstavak 1(c) članka 10. je promijenjen u podstavak 1(b).

Stavak 2. izmijenjen je kako slijedi:

2. Nadležno tijelo svake od stranaka izdavati će dopuštenja iz članka 5., glede otpada i sličnih tvari predviđenih za potapanje.

L. Članak 11.

Briše se stavak 2. članka 11.

M. Članak 14.

Stavak 3. članka 14. izmijenjen je kako slijedi:

3. Izmjena Priloga ovom Protokolu, sukladno članku 17. Konvencije, usvajati će se tročetvrtinskom većinom glasova stranaka.

N. Prilog I.

Briše se Prilog I.

O. Prilog II.

Briše se Prilog II.

P. Prilog III.

Prilog III. postaje Prilog i mijenja se kako slijedi:

PRILOG

Čimbenici koje treba uzeti u obzir za donošenje mjerila koja će se primijeniti kod izdavanja dopuštenja za potapanje tvari na moru, uzimajući u obzir članak 6., uključuju:

Članak 3.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske za donošenje bližih propisa za izvršenje ovoga Zakona.

Članak 4.

Za provedbu ovoga Zakona nadležna je Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 351-01/95-01/01

Zagreb, 27. studenoga 1998.

ZASTUPNIČKI DOM

HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik

Zastupničkog doma

Hrvatskoga državnog sabora

akademik Vlatko Pavletić, v. r.